

چھاپ غلام محمد نور محمد

کتابِ ہذا موسوم بہ

جنگِ قوم

بزبانِ کشمیری

حسبِ فرمائش

غلام محمد نور محمد تاجرانِ کتب

مہاراج گنج بازار سرینگر۔ کشمیر

(شاخ)

مائسمہ بازار۔ امیراکدل۔ سرینگر کشمیر

(درمطبع نعمانی پریس دہلی)

(کاتب محمد حسن وفائی اندرداری)

خدایا زه سورس جبرئیل هت خبر
دین تس حبیبس په بیانی سلام
گرهت تس حقیقت و دن این کلام
سلام هت پیام آد حضرت جبرئیل
کلام مبارک ز رب الجلیل
دیس ذات پاکین بو سیرس زه کمن
یه سارو گرهم تس حبیبس و دن

بمسجد هت آسو شه تاجور
همه نبی وندے جان ته پان بو
کهندوی چهوسے منقبت خوان بو
ستاران ته ماه آسه یا توت نور
پرز لون ستاره بی غم ته دور
بذکر خدا مشتغل خاص آس
صحابه جمع نه بره ساس آس ۳۳۰۰۰

بسم اللہ الرحمن الرحیم

لا فتی الا علی لا سیف الا ذوالفقار

خدایا زه چهوک پادشه لم یزل — چهو تابع قضا ژی رضا هم ازل
زه پیدا کرت سار ذره ذرات — جهان آسمان لوح قلم دوده ته رات
یئی نه زوال زاه لبی نه بدل — نه چهوی کینه سینتن زه جنگ و جدل
زه چهوک ناتوان توانا کران — چهو ویران اک سوی جهانا کران
زه آسوک کنوی تے زه شوبک کنوی — پتور و زنه کاهه زه روزک کنوی
دتوت رهبراه ژی رسول خداؐ — بروت سینه تس ژی ز علم و هدی
کروت تاج لولاک تس ژی عطا — چهو بر تخت تحسین یا سین سٹهاؐ
تمس پٹ درود ده پری یس اکهاؐ — تمس روزنه غم نه دادوی دکهاؐ
زعلم سیر بوزه کھے یدکئے — دلیلاه بو کا شیر یا پهن ونے
روایت بیھے پاٹ راوی کران — مدینس اندر شاه پیغمبرانؐ
بهت آس دریاد حق شاد شاد — نه جنگاه کوئے بونه فتنه فساد

۲

ژغاراه چوقس اندر چهوه رقو
چهو در شیرے حواق تس زاد و جو
تهوی تخت هیبت چهو منسند
نیان سکوده تس لران الران شهر
ازا نجمله چهو تس ولایاه بلند
نظر وانه کهد تس و جهان انده ...

... ده ساس کهد یا فلک
بنیان منسکان تتن اندرکان اک
شه واره نه کینهرے مینځ زنی
سمندر چهورات منتر فتین زنی بیرنه
اندرنت فلاس ژغارت آسمان فدلند
ضبهک پیچه آسمان و مساس تنهدنت
زده چه تین نوع ساس و سستن ستوده
بچ بنفشن آسمان آسمان و سنت

چھہِ اَر داہ لچھہ تسِ ہیتھی پہلوان ۱۸۰۰۰
بیہ چھہِ زرہ پوش دہ ساس مرد
نچو زور تس چھی تمے شیر مرد
چھہ شمشیر زن پرت اکھ تیر باز
پہلوان دِگردان وانسان وخور
مبادا کمر ید گنڈِن ہم بجنگ
سپُن ہی زہ پٹ حکمِ پروردگار
نہ بوزرت تعجب سپُن مصطفےٰ
پہلوان لشکر ہمہ بے قیاس
دلُس جبرئیلن بحق کر نظر
تبسّم نبیّن کرُن زیرِ لب
کرُن حکم اصحابی کُن دپُن
حواقس اندر کافرہ پادشاہ
چھو گومُت دِل سخت و مغرور تس
خبر ہیت مہ وِن آہ روح الامین

چھہِ تم دعوی ساما رستم دوان
کڈان تم بڈِن کوہ قافن گرد
ژو شیوے چھہ آراستہ در نبرد
کھوان اژدرن نہ نہنگن چھہ باز
برابر چھہ لبستہ کمر پُر بزور
نہنگن رٹن زہ بچہ ین بجنگ
باسلام آین گژھن تم کفار
مسلمان تم سپن چھاگفا
نہی نہ تمن رحم نہ سہم پاس
فتح ژی ابک چھوی زہ بخشس ہزر
چھو کیاہ تس نشہ فتح اسی عجب
پکھو دِن سمو حکمِ حق ہی سپن
زقوم نادتس کھنہ لوان وٹیٹھ چھا
لوان بوزنہ چھو سنہ بالا و پست
باسلام آنُن سواز کفر و کین

شکارِن تہ ناوَن جہازن اندر
سپن عید گاہس اندریم جمع
ذِنک خیمہ خرہ گہ در آن جای پاک
زِتو من کڈوک رِ وزنہ دِل تمن
سٹھاہ آسو بد نامیہ سُوی نٹن
شباہ اک بنیو آن شب نیر و تار
تعجّب سپن بُڈ قلایاہ پھوک
سِمت آس کران پانہ دانی گمان
دُعا منگہ تمو صاحبس یار ہا
فوٹن این قلع سخت دشوار پھوی
ہنگہ منگہ تمہ کو ٹوالن وُ پھو ن
صحابس اکِس گو پزرہان گوٹوال
صحابن دِ پُس حالِ آن تا جدار
خداین کرِن صاحبِ اختیار
یہ پھوی آفتابِ جہان تابدار

پپور آندہ تراوت ژھنک سر بسر
پرزلونِ ستارو پرزلونِ شمع
سپن تھندہ نورہ زمین تابناک
بخرمن بخرمن بخرہ وارمن
لدوک رِ وزنہ تمِ تمن دُون رتن
صحابو چھان آس گردِ حصار
قلایاہ سونہ بُڈ بلایاہ پھوک
قلایاہ یہ پھا کِنہ یہ پھوی آسمان
کرُن ازغضب این قلع وَل تباہ
نہ یت فوٹنس کونہ کِن وار پھوی
رِچھن کِت تہ بوزِت اتھہ نم وچھن
مہ وَنتم پھو کیاہ تو ہیہ وداد حال
پھو آمت امس حکم پروردگار
مددگار اقبال پھو سن بخت یار
کران ورد پھوی کفرہ کوی گٹہ کار

بتعجیل گو پیش شاہِ حجاز
کرن استغاثہ بدرد و فراق
تو چاوی ہمیشہ نمک خوار پھوس
بوے نہ شرمندہ نہ گنہگار پھوس
ہانہت لیم جماتھی پھر در عیدگاہ
پھم ہے مے دشمن پادشاہ
کران بددعا چانی ولتس
ژہ زاگین رنش پھر کہ ہمت و غضب تس
پھو شاہِ عرب ابن محمد ﷺ بنام
کران از درن نہ ہنگلن پھو رام
بیہ دینِ اسلام روشن کران
پھو سارہ وی عرب ہندی کلمہ خوان
پھوی ابتدا و پھوی انہت
پھو فضل بہر مرسل و انبیاء

٧

صحابہ چھ سارے کادلاورس
پھو نصرت من اللہ یاور تس
یہ نیس پھو شیر خدا ناو تس
رفق ناو شیر خدا ناو تس
پھو ساران اندر پھو دِی سست سوی
پھوی کو بِہ مِشنتہ سیبت سوی
کران پھوی تھندہ بولہ نگار
پھو از دِرِ روان پھوی بد ہا کران نالہ زار
نہ ہنگ چھی بدبان فرسینہ آوار
نقامت میان دِل سپن شمشیر گرنز
پھا در یہ پُر شب بنہ خوف
نہ از پیرو شمشیر و بندوق توپ
لوران نیس تیغ و شمشیر زن پتاہ
پھو یاں پیرہ و شمشیر کوہ فن پناہ
کران پیرہ سِنان

یله تیر لایان سو چهوی از کمان — تمی ساعته لرزان زمین آسمان
زایران و هندوستان تا بچین — زهیبت ثنان جن و انسان چنین
یله بوز شاه خواقن یه چال — تنوریں لندر دسوزن مو یه دال
بقهر آو زن نار آبس گنڈون — کنوی شعله ادرس کیا بس گنڈون
گنزرتم عجب تعجباه بے محال — مُدا کنهه گنزرن نه اندر خیال
کرن پهلوانن حکم زود زود — شراب چت پیو ول نغمه سرود
پکو پرت اکهاه نال شیرت زراه — تماشا ہین سیت کرو اک گراه
دپن طبل و ایو نقاره نه ڈول — گو فن هنر مرن اژدها هت یه هول
گرهس حمله آتن بجوش و شرار — به تیر و کمان و بگرز و غبار
بهی فوج پیغمبر نیک فال — گرهن بد پریشان پراکنده خال
یره کیاه بو اندیشه پروانه غم — مه جنگس بیهے آمتن یم چه کم
زن آمت مه کن چهو نریمان و سام — کهور ہیں گت مه مارم مه آخر بدام
مه غم چهو سنه اسکندر و دارہن — تمی ین جنگس پٹ زقوم مارہین
مه پٹ بدئی رستم و سام گرد — بیک زخم سارن کڈک خاک گرد
بو کره کهنه نه اندیشه و سوس پرک — بیک زخم شمشیر هیبت کرک

سو چهو بسمن غنیمه یان [illegible] گیلیان
ایان بیر پشته ساروی منگه من [illegible]
سینیل زد وه شیر جنگان پچه چهی
ژنگ شتر نه ایان شنگان پچ [illegible]
نقاره وین حکم [illegible] تکی و ول [illegible]
نقارن لوکک شور و غوغا [illegible]
[illegible]

5

دلاور کو [illegible] سهاه باد زنگ
تمس فوج اک [illegible] تیغ و تفنگ
نقاره نقاره وزان [illegible]
[illegible] علمه تا آسمان [illegible]
[illegible] فوج اک [illegible]

پنداه [illegible] نصد کرو فو پادشاه [illegible]
[illegible] زلالن [illegible]
[illegible] علمه تا آسمان سر بلند
[illegible] فوج [illegible]
[illegible] پیاکهاه بین [illegible]

ره بدر اصل آسک یهو راضی خدا
زه پرثه آسه کرن جان پانے فدا
امانت شاه ده دی سرفرازی خدا
تهر پردین راضی نه بر جنگ و صف
حواله پنن پان لش کرن تو ی
چهو کلمه شهادت اول تو متی
منور پیس چانه پیت یاه دنخور
صبا لوکی یوک ای تثه نامور

جنگ گرن و چهان پهلوان چهیکه بند

چهان گو دٹن تراو چهون شیر مست
بشیران شمشیر و گرزه بدست
دپان همت غنه نال آسوس زره
کلس پانه من دت آسوس کلاه

پچهن نال شمشیر و تبر و تبر
سُ صبح به ورد و بنه زره
[illegible]

کلاهِ مکلّل به دُرّ و گهر
پتے درای نوساس مردان مرد
نقاره وزنے لجے سُرنئے
وژه نے لگی طبل و زنگوله کوس
تهوی شور و غوغا سبین سخت تر
تهوی شور محشر سبین وقتِ جنگ
کوهن گے نمی شوره سیتن شگاف
سٹهای در تعجب رسول خدائی
نصیحت کرک با صحابِ کبار
دلاور پهلوان ساری وفی
لبی نه بین کهنه شماره جُدا
کمس بُد کری زیاده یادس سو کم
خدایس حواله کرد جان پان
کری تازه بد ساتو اسلام و دین
گمان کهنه نه اندر دلس مه بُرد

بسر بر قباهای زرّین بر
زره پوش هستن بهست در نبرد
دپان حامله دفعتاً اتھ گئے
پراکنده گے لوک از شام و روس
خلایق دپان آسمان پیو تهر
وده نے لگی اژدهانه نهنگ
بوئل گو خلایس ٹان کوه قاف
وچهن هم نهنگ اژدهانه بلای
لبی نه بین کافران کهنه شمار
چه هر لحظه نیران یم نو نوی
چهوون غالبن هند غالب خدا
چهو دستگه نمس و ن اسی کیا چهو غم
چهو کیا غم ییس آسه سوی مهربان
چهو کیا دور نس نش مه چهوم نی یقین
خدایس کنوی توه رجوع کره

[illegible]

مہ سیٹھن نبر نیر لس کس مجال
کوہِ قاف میانی نٹے خرِ دجال

عرب قوم ساروی بیک جا ہیو
بیکبارہ گی توہ شہادہ نیو

کہ اے پادشاہِ عرب روم شام
دلاور مہ کُن سوزِ ای نیک نام

لسر ژینہ زاہ مہ نیشن اک لچھ
مگر اوچھ ما بونمس زور چھا

صحابہ عمر صیبؓ لس نا وآسو
اشارہ کرُس حضرتن تام دراو

مقابلہ سیٹھن یام سوی جنگ
شہادت لبن درمیان بیدرنگ

بیک نیزہ کرلس سر از تن جدا
دتن سوی برت ای رسول خدا

یمی رنگہ چھم زور دن کیاہ کرد
ونے کیاہ مہ بر جنگ فکری نرد

ییتھی چھلپناہ اسے محمدؐ دلیر
مہ کم کم پہلوان چھہ امنت بزیر

صحابو نہ ڈلیشت سٹھاہ کھیوک غم
حنابل ییلہ لگو ونے لاف دم

صحاباہ بیہ مالک شیر آو
حکم از نبیؐ ہیت سوی جنگ دراو

ژرن کر یک کم بخت لس کُن ژہ اک
بیک زخمِ شمشیر راو نخاک

کڈن ژنڈ اک لس بقہر و جلال
نمس کافرس ژھنہ نہ اک موے وال

کوہس لاہے زخمِ شمشیر تیز
کوہس شسترس سپنیہے ریزہ ریز

حنابل دوان آس لاران بزہر
شہید مالک شیر کرہ ون بقہر

جنگ کردن جنابل و گرفتار کردن حضرت علیؑ

ہاتھی دچھن مرتضے رض
بتی مہ صحابہ سیتین وزیر
لکان گرزہ لان شیر خدا رض
وهی زون تھے آسمان و زمین
یہ بوزنت جنابل سیتین خشمگین
عنایت دلیری بہندوی مہ سیتین
مہ شیر خدا پاک ذاتی دین
ہنگل سیت پچھوس کرانی حرب
دیس حیدرن پچھوس بو شیر آب

کمر بستہ با تیر و شمشیر دراز
کرن نالہ حیدری تم بقہر
خنابل نٹے سیت پھر لگو پنے
بہ ھیبت کرن کر یک تس حیدران
یوان کہنہ بکار چھو نہ لاف و گزاف
شران سیت چھوی گند منوی چھکنہ مرد
شینہ و کنہ چھوک بے ہنر ناکا
نشانہ دلیری جدا چھوی نہان
بیتی ما و نہ مہ ہنرہائی جنگ
پہلوانیہ ما و نہ بو و نہ جھے
ہنرمند تھو کا ختنہ شمشیر باز
خنابل و وان آد جون اہرمن
بو زانان چھو من چھوک ثہ از زا منوی
و ئے کیا و نے چھوک لوگ شیر خوار
نٹے میا پچھی جن ژلان کوہ قاف

کوہن لرزہ تھرتھرہ کفارن تہ زاو
قلا ئیس بو نیل گو معہ گام و شہر
کرن ہا ئے ھے ھے خبر کیا بنے
تمی ھیبتہ سیت فیر بس لران
بوقت دلیری بگاہ مصاف
ژہ آزمو و من چھو بنہ کنہ گرم و سر
لگینہ کرن و ان ژہ کبر و وقار
گزافو نہ لا و سیت چھا بان
اشارات شمشیر و تیر و تفنگ
ژہ کمبختہ زانگنہ و اتت پچھے
مگر چھوی یہ ناساز قد دراز
مہ دنتم کتہ چھوک و نال پچھوک کمن
ژہ از نام جنگس نہ زاہ درامنوی
یہ چان پہلوانی سٹہا نا بکار
زھیبت ژلان نہ گرہان چھو کنہ آف

مہ ہتاون عثمانس مرتضے رض از بلا
علی صاحبن از بیر تیغ زور
کرن ... ت پیو و سیت ... لو
بشمشیر سگے ... گزس ...
کفارن سیتین و سخت ھیبت ...

۸

... خنابل سیتین ... فرنگ ...
سپاہین ... ازدر ... ادلان ...
بخش ... سوی ... لون ...
کمر بند ... بکنیز ...
صحابو ... وچھان ... کافرن سند ...

پیش ... جارہ ... نضا ... گریکشوی ...
وسیت ... کیا زہ ... اے ابد ... لورہ ... مرداد ... تحقیق ...
ولیری صاحب ... خاب ... شاہ و ... نقیبن ... زحون ...

دپُن تس شهادت ز طاعت کرن	کو لس صاحبس کن اطاعت کرن
انُ امر معروف ولول بجای	پرُن کلمه ایمان انُ باخدای

دربیانِ اسلام آوردن حنابل بر دستِ حضرت علیؓ ورفتن او پیشِ پیغمبر خدا صلعم همراهِ حضرت علیؓ

به پیشِ رسولِ خدا سیت نیون
کرن خاک بوسی به پیشِ نبیؐ
حنابل سین خاصه کو تاه عزیز
اجازت حنابل هتن از رسولؐ
مقابل بونیرے یمن کافرن
مه فرمان بُد آسه از مصطفےؐ
دپُس حضرتؐ نیرے شک سین
حنابل بفرمانِ شاهِ جهان
سپُن ایستاده چو شیر غران
انُ پزته کن جلد ایمان بحق

در اسلام آنُم مه این مرد دُون
مه ایمان انُو سوزنک ژی ربی
مسلمانیه هندر چهوم تم تیز
عرض مه غلامه سندوی گر قبول
اکی حمله دُن ژس کرک کاوُن
همک لو کرت دُن صف اندر صفا
پناه چهوی محمدؐ محافظ ژه دین
دُوان آو هاران نار از دهان
کفارن ادل چهوی نصیحت کران
گندڑو باد لژ جان ایمان بحق

9

جنگ کردن حنابل همراه مهابیل و کشته شدن مهابیل

سٹھاہ آسوٗ مغرور غافل کشاہ
بسوٗئی خابِل کرِتھ آدوٗر
بیک ضرب گرزہ کرِتھ وُنِ تباہ
تلوٗن نیزہ لاین بمتس ئی دیان
بسوٗئی مہابل ہتوی تمہ وَنُن
خدایس کنوی جلد ایمان آن
بہشتاہ عطا ژِئی کری ذوالجلال
خدایس کنوی یدُکر کنہ زہ زان
اَثرہ کہنتہ تس گونہ تمتند وُنِن
دَنُن از غضب گرزہ تس ہیٹ بہٕ
مہابل تمی گرزہ پیوٗ زیرِ خاک
سٹھاہ سخت غمگین کافر پیُن
مسلمان ساری پین شادوٗ خوش
خابِل تتیوٗ سخت از خشم وکین
بکہ کافرہ پرارہ وُن بارچھو

سہتن فورہی نہ تمی ہمہ شاہ
ژہ گیا چھوک ونانی خواریق پور
ژہ ئی سرُ نشانہ تمی پیش شاہ
دِلُش تمہ سو فیرت منش ہمچونان
تسں اوصاف جنّتہ دوزخ وَنن
مسلمان باپنے زہ گژھ پتہ سان
مہ وَلنے کفر شرک زُنّار تال
یگاہ نارہ سی منز ژہ آسک دَزان
اَلِسُ گوٗ یہ زان آئینہ ہاوُن انُن
گرُیے سان تھاوُن ژھ اندر ورُت
ڈوٗلِن دِت زرہٕ من دلَس کیسن چاک
لجک گوٗ بجہ وبجہ ہتوک تر اس کھنو
کفاران پین کھشُ وچھان گوک غش
گرُزان آسوٗ مانندِ شیر غرین
دَزِتھ تت اندر لوہ گنہگار چھو

گشتہ شُد بطن پہلوان از دست
خابِل تدبیر کرُن قوم بازو
بطن نادِ پاک اژدہاہ مثل کوہ
بمتس انشن بہان آسہ امت میتہ
اَتھہ بیتہ سوی درختن لگہ دان
خنگس بران دوہ اژدن بیت لگہ دان
تہ دوی پیلہ اناہ بسازو دلیر
دیان آسہ امانی سوٗ شن تینہ
بیوان بوزِتھ یوسہ کہنہ سون دگن
درِتھ کرُن ادوانی کنوی زنوزدگن
بمن

ترٛاہ کرِہ پہلوان پہلوان
تیتھ کاٹھ اکھاہ پیلہ اناہ دوان
تیتھ دوٗر چھس گن درزہ خواہ مخواہ
تیتھ بہ عداوت میہ گاٹھ اکھاہ

نمس آوِ چھنس سخ پہ پیٹھ بمن
نمس فتح ... لوٗ بوزن دیوا برمن
بلا یاہ سوٗ بوٗری خابِل سواو
ودان روٗی سٹھاہ واوہ
گرزان چاوہ چاوہ بسُن اناہ پہن
دلیری ہنری آک کرادکہ سرن
نمس پین
ہتن ہنس سٹھاہ گوم دین
ہتن وُن زہ ہارتھ زہ اسلام ہمچاری
زِن سرکہ ناہ فرمان سر اس منیح
مسلمان تتن بدونن ورہ سان خاک
دیان ... پیوٗ ... کینس
بہ ... رہی ...

نقارہ بیہ طبل و این تنبور ...
سلاح اوردہ بودہ این ہر یک ... دشمن اند ... کندی
زقوبن ہمیو رہ دشمن ... سختاہ ... جلال ...
سپن جنگ ... سلاح ... محشر ... صحابہ ... عیار
... فلک شمشیر ...

کفر تراو پز پاٹ اسلام رٹ	خدالیس رٹہ کر ٹرھ گرٹھی تازہ تخت
اٹھ کینہ سپن نہ ہمتس کا ذرس	سٹھاہ خشم گو کینہ خنا بلس
بجوش آو لاران گرزہ ہتن	دتن سخت سگای تس بتن زہتن
اتن حملہ بطنس کڈن گرزہ دب	بہ شمشیر تراون کرت تس حطب
گری سان رغاک تھاون زلت	جایہ ہت رود کافر ذلت
سپن شاد اصحاب ٹہ شادمان	کفار وہتوک ماتماہ در زمان
چھو کیاہ چارہ تدبیرات دن خبر	بوچہوس سخت آوارہ دلگیر تر
وزیرن دیوس ای سشہ نامور	چھو بہتر یہ تدبیر اندر ظفر

حملہ آوردن تمام کافران بر جمیع اصحاب

چھو کیاہ غم تہ ہم پادشاہا مہ کھوژ	پہو چارہ ہیوی خفہ خاطر مہ روز
گورن او ٹنی ہستنی ہمس دیو	بیک حملہ ساری ہمین ہٹ پھو
بیکبارہ گی سخت آنو ہجوم	تباہ یم کروک اس ہعہ مرز و بوم
زفتہ من دیوس کیاہ یہ تدبیر چھاہ	جمع کرہ سپاہ تم لچھن ہند لچھاہ
پچھ ارداہ شمارس ترہ تومس ہمائے	بیہ ٹرنجہ ساس جنگ آزمای

سیپن سخت جنگ ... تیر ...
سپن ... آیہ زمین و زمان
بلند زہ ... و کمند و کمان
بلند زہ ... بیان
... سپن کینت ...
سُتھاہ ... ادوہ ...

١١

مران ... سپاہ ...
... دریاو جاری ...
... جنگ ...
سپن تیغ زن سخت صحابہ کبار
... دل اندر کباب ...

یکطرفہ کران صحابہ کبار
بہادری و دلاوری کردن
حضرت علی مرتضیٰ رضی اللہ عنہ
دو حملہ ساختن بر کافران
کران قتل تیر افلا سیکہ قیاس
یک حملہ ماین ترہ ہمت ترہ ساس

کمر گنڈ حضرت صدیق دلیر
کرڈنک تمن قتل مانند تیر
پتے دراو فوجاه ستن بیاس
عمر صاحبن گنڈ کمر بند بند
به تیر وکمان وکمند وجمع
کرڈنک تمن سارنی قتل عام

پتے گے حمزه پتھ آک پتے دراو
کمر گنڈ حضرت حمزن بکار
یمن پٹ ات حمله پیهوں ہنگ
بیک لحظه کرڈنک تمن سم نیز
نه انسان روڈ کیه حیوان وگو
به تیر و بازوی نیزه بدست
کرن کشته ساری نه روڈنک شکست

۱۲

دپان اوره یوره سٹھاه کرکھہر
زهیبت ژلان آس جن وپری
سٹھ آس گرپان نبی ته صحاب
نبی باصحابه پراگنده گے
علی صاحبس ساره فرزند سیت
پراگنده ساری پریشان گے
قمر ژوریاره هت به حمزه شیر
به تیر وکمان وشمشیر تیز
لتو مشتوی سیت وتهران گیک
دپان ات اندر لبو کفار وظفر
الهی فتح بخش بر مصطفے
فتحمند کتھ پاٹ سینوک نبی
کڈوک خاک ته مغز سرکافرن
پگاه آفتاب بن یله تراد جف
پهلوان سپته ساس ننزراه درائے

زمینن ته اسمانی ژاو ڈر
اٹھن فوکھ دوان نه گرٹھان مرمری
پراگنده درمانده دپیچ وتاب
پراگنده گی سیت درمانده گے
خبر چھسنه تم کور گے کوردات
بنن آشناو کا ہنه ڈیشان گے
جنگس پٹ تمے آی رزت دلیر
کرڈنک تمن سارنی ریزه ریز
به تیر وشمشیر کتران گیک
کرڈوک شادیانه بلوک شوروشر
گرژھ ہے مسلمانی عم دفاه
عنایت کتھ پاٹ کرنس ربی
کران ڈاس تس لشکرن لشکرن
ورتنے لگی ڈول ته زنگله دف
بجنگ ابوبکر صدیق آے

ابوبکرؓ و عثمانؓ و شاه عمرؓ ‖ علیؓ حمزهؓ چون شیر بسته کمر

خدا ایس مددگار و یاور سین ‖ ربه پنجه مورس دلاور سین

زقوم بله وچهو علیؓ شیر نر ‖ کرن آفرین لس جهو صاحب هنر

کرن آفرین لس پٺهن مرحبا ‖ دلیری نه ڏٺه کیئنسه عز و علا

نه امنزه شمشیر نش کا لنسه تاب ‖ نه کیئنسه گوراه ٿیخو آئسه در شتاب

زقوم دپوس اے علی شیر نر ‖ ڏراه اک ڏٺه فیرن شتاکر صبر

چهوکه لدنه مرده جمع یم کروک ‖ چهو بهتر تهی خاکس اندر دروک

غرض فیر تهی آد بوزت بجا ‖ ٿهوی آد برڏیره شیرؓ خدا

زقوم ڙاد قلا ایس پاهن چهان ‖ مهان اٿه کهور نه کهوره تجهان

رفتن زقوم پیش پسران خود

پنجو ڙور آئیس دلاور ته شیر ‖ تمن نش دوان گو سو امت بنزیر

ودان ته کڙان ریش باران پان ‖ مه افسوس ردمنه کانهه پهلوا

چهه عربک ستهاه زور ور پهلوان ‖ تمن نش نهنگ چهینه طاقت انان

کرپهم تمو قتل اشخاص مه ‖ تهکوی کیٿهن ته اچهن گاشن مه

خصوصاً علیؓ نام شخصا پلنگ ‖ تمس نش چهو نه اژدران تاب جنگ

ٻیهن مارهٔ کم پهلوان تاجدار ‖ وڏی حالت کروک ناله زار

کرن ٿی یه تاوه اندر کیره گرن ‖ کفارن غضب کی دگارن کرن

گهن آس ساری بدوزخ روان ‖ زڏه پوتش ده شت نه بهه پهلوان

موئت درای ساری تشه کچهاه بس ‖ زنڏن مرڏنی ساری کرشناس

زقوم وزیرس کرن حکم زود ‖ وزان اسوخوش بارت ساز و رود

نشر الیس دین و دل شراباه زه آن ‖ پیهن پادشه ڙٿهاه شادمان

زه چهنا خرکهنه ون عم بر ‖ همت لس زقومس کرکی ای پدر

سونڌ مین زقوم ... شام ... مشهور جهوی

... نیسن ... سوس نیسن بیس ...

ڏي چهنيا دليری ننسری نيس ... نشر

زه چهنا ... آگها ... خنب

پيان سپاه انبياه ... جنب

نش ... کار سگها ... شيرحک

... شيرحک ... نهنگن ... ي

صبح پھلو دیرہ سپن او کماس
بصد سوز ماتم مجلس دلفروز
سرود ہ کرک نغمۂ ہاتف روز
مستی تمی ون نہ کہنہ یاد
زوق مس سپن تازہ دل شاد شاد
وزہ نی تمی کبیت سمارہ ادو
زوق تمی کرن تازہ نغمہ دلبر دو

وئے گیاہ کفارن بنیو حال گیاہ
یلہ ژادو رعید کہ مرتضے
کران ہائے افسوس گیاہ گویہ حال
رسولِ خدا کور اصحاب کور
زسر تا قدم آس زخمو بہرت
زخمیو کی اندیشہ دگ دا ہیت
صحابہ پراکندہ گی نش ہمیائے
ملاقات کرک پانہ وانِ اورہ لو
دلوک حضرتن گنز ربوک کیت ہود
کرک گرندا کساس گنزرک شہید
مکانا ہ تنی خاصہ عالی سپن
شہیدن ہندوی مرتبہ در قرآن
شہیدو مکافات جنت لبوک
کروک زو تمو دینہ بابت فدا
یلہ رات آیہ تہ لگو درہ دو

ستھام آس غمگین تمی روسیاہ
دوان آسو روزت رضا بر قضا
پریشان از دستِ این بدسگال
پراکندہ گے ہر طرف ورہ پور
زہ ہت اگ ساری شمارس کرت
خداین دلوک زیادہ قوت ہمت
بمع چار یار ہت رسول خدا
ژلکو گریہ تہ شور و شر اورہ لو
شہید کم سپن زندہ کم لو رود
بگریہ سپن سخت محشر پدید
بنیاو حل مشکل تہ حالی سپن
خدا چھوی نبیش بیان تی کران
بتھی گے تتھی زیب و زینت لبوک
پچھہ دون عالمن منز تمی بادشاہ
سیاہی بھرن در بیابان و کوہ

خدا بن و غا تھا و نیس بنجاب
سوواره وچھن پیش ورده نمیر و نشنا نه جیاب
وچھن پیش زره ناون سو سیٹن نا سرنگاں
ٹی منقابل سیٹن قوتہ فیرنا جا لو باو
وٹیپ سنگاون فیرنا جاباده وان خارداو چھوٹژره لاف
وٹیپ - ٹیپ سنگاران وٹیپ ویٹر یاه وان ژیران کنه مصاف
چھوٹسے یات ژیران شیری نہی
پنه ووان چھاڑه بیولاف شیری نہی
وودان سر انجام فرشتہ وران
لیجی سر کوه نشیمہ شیر غزان
چھوٹونہ ران منگان شیر غزان بس
چھار ران کنه سرن انشکی بیان بس
علیٹن مخوداه فوران قصاص
تھس لیپکو ذخوداه

۱۵

دارازی تره هت تنه سداگز قدیش
دلاه بیدلاه جاهلاه رد بلا
بلایاه سِٹھام تنه نهنگ اژدراه
تمسِ نال شمشیره آسے ژود ۱۴ ۹
دپان را نه تل آس ۳ هتنی سَتت
نغل بوی کیژاه تمسِ گنده ناگ
نشاهانه زرینه تاجاه بسر
تمس فوج همرو زه لچھ تنه زه ساش
دلیراه تنومند رستم صفت
کرن کرہ یک تره لرزه سائی زمین
کہ اے سروران سرورِ نامور
کرہ تیر و شمشیر خالی گراه
نبیؐ آس در مشوره با علی رضؓ
وچھن پر زه ناون سو قرطاس شاه
دعا تم کرن بیه نام تضے

بلایاه تهنره ماجه مالس جدس
کله منقله تس دہان ڈول کلاه
کلس نشن شه هت ۶۰۰ زه لچھ من زراه
نزاڈاه جاهلاه رد بلای اژدراه
سو ته باقوی اوڈنی کیاچھ گت
پھکه سیت آدم گرٹھان آس ہلاک
غلام تس شه هت ۶۰۰ سیت لسته کمر
عجب احمق الناس کتھ کالہ داس
گمت آسه مازندرانک خفت
پکو کاٹھ پهلوان بر جنگ جین
دلیراه مه کن سور لستہ کمر
سهن هند پاٹ کرد آس خنگ گراه
خابل مقابل سیٹن ولولی
تنی ژاس لرزه مره بے گناه
تھنداٹھ بے شک چھو اسند قضا

زه پیغمبرؐ معصوم نا پچھوک گناه
گناه کوی چھوک چان اس لچھ چھ ما
ویس چیدرن چھوک زه دوران پچھوک دپان بلو ہیڈی
زه دوران کیا چھوک وپان ولدلوی
وپان ناو تم چھ علی پہلوان
نش تیکت تم بخت حسرت پھلوان
زه پیویکت تم بخت کالن هم
زه دو سان در خاک والبت ہم
لگاه زه ...لم ہلم صف اندر صفاکہ تباه
تی اره در اصل قضا اسه امت زه پره
ہسلا اک خوش زن دزگان ہمن
بلائو لو زه قرطاس شاس ذِلکن
ہتن زه از آسمان بر زمین

سپن ژدی مسلمان کلمه پڑت
به پیش نبی نو کی بسته کرت
ژ نخبر بسته کروک سوی ژ زور
صحابه دوال آسے دل اوده لوی
نبی زاوده تم باچه حرکت کرت
کمر بند دیت سوی دین ظهدیت
ونذسے بو عیلیسی قبیله نه کرانو
الٹھی بھیجے یار کرچاره سانو

دیوک کلمه پڑتس مسلمان سپن
پٹری کلمه پڑتس مسلمان سپن
اٹهه کلمه سپن نه تمس جا ملس
تمس ژ بجنه هر گزیت سپاهی ولس
صحابو بارشاد ختم البشر
کرک قیدکار کنذت پاولس

کروت کیاه دل و جان ٺهاوت صنا
سپن غرق از گرز شیر خدا
الٹھی رچھن مرتضے درامان
علی صاحبن ول کڈن ذوالفقار
بیه تیر لاین لب شیر خدا
سپن تیغبازی سٺها اوده لوی
کروک سخت جنگاه چو شیران تمام
الوک هر خوردن بقرطاس جوان
نهارس گڑیهان پرت ده باچه هیت
کروک مختصر جنگ بندهن دوبن
سٺها آو حضرت علی بلیه بداد
خدایا بو تنگ آس سوزم مه زور
ژه چهوک چاره در وقت لاچارگی
خدائن دعالش کرن مستجاب
تنهی زور بخشن به شیر خدا

ژهٰهک شه نه نو ناه چهکن مزا
نبی ﷺ نه صحابه سپن دردعا
هم از گرز و گوپال و تیر و کمان
ژٹن گرزه از حکم پروردگار
کرن ٹکره سن کافرس لرزه را
سپن نه تنی کاڈاکھا سینه زور
دره دوه لگت آو نزدیک شام
لدت آسو یاری لسنی صد جوان
شه هیت منه بیه آسوا ناچه پن
از عیشو علی زالطف اهرمن
به درماندگی تم خدا انو نه یاد
فضل چانو در کار چهوم بیته لو
ژه چهوک یار در وقت آواره
کرن دل خلاص از غم و اضطراب
به پنجه سو کافرن بر بالا

سپن ساس الرسو ده نه افنانه پسور
بلو سرکافرو شور و شر و طو
سٺهام آس سکن قد غمس نخ و دان
ژ قدم سر اسو لشکر ان تیش ربلاں
بیگاه آفنانه بهتوی کاٹش ھلید
سپاهی ژ ہندوی پرده جلد جلد زنو
وده نه نقاره پاره گزه نه رنگله نکی
سوهن یاره پٹمو پاک گرسه الساد
زفعه مین نهیں ویلی سی خدا قسه و فساد
نهیں وسن سرکنیاه نشت زمانه
ویدی نهیں معج یهوه چید شیر غران
بهاوان ٺهم سکنه تره بیته سرکن ای

بعد انتہٕ بیون وجود ژنبون...
وین چینہ بو ژنبون...
بقعہ بین رو بوی لگس...
نہیں بٕ ژ ریرِ نٔیان بنہ بنہ بنہ
علی صاحبن لو بن نہ جون بیس سخت
وی زنبو تہمن بہ تہ لٔج جلی بنبل
نب نبی چھ وَلا ئن نش تل سیت

ژہ لچھہ من زرہ تس ترہ ہت من لوقف
تمی چارہ منو پہلوانن لشہ
ژِک کریک بہ لشکرِ مصطفےٰ
دوان آو حضرتِ علی رض پیچھو باد
خدایا ژہ نش چھوم مہ فتح و ظفر
ژہ نش بخت و اقبال چھوم یاوری
برت بہ علی رض نیزہ دتو کافرن
دوبارہ دیم گرزہ لاین بیہ
کلس پٹھ علی صاحبن رض ہٕز سپر
پتھر وُتھو کڈن دُلدلہ زیر خاک
لڑائی رُود سدہن دہن تم گران
یلہ نہ تمو ہنزہ اکھا گو نہ تنگ
خداین دُعا تس کرن مستجاب
سدا ہم دہ ماہ گیاہ سٹھا آسو جان
سٹھا تم کرن شور چون شیرِ نرہ

خداین ژرس ناگہچ غیب توف
ہران نار آسوک دہانہ لشہ
جنگس پٹھ لوان کونہ چھو کانہ اکھ
خدا یاد ہت تس سپن استاد
رچھہ ون ژہ چھوک از بلا و خطر
گدائی تہ شاہی ژہ نش سروری
کرن ٹکرہ ٹکرہ تمس حیدرن رض
زمینس تمی ساتہ الرن گیہ
ژنجہ کیت دُلدل بڈس سر بسر
تعجب سپن کافرن ہولناک
ز شمشیر و نیزہ بگرز گران
منگوی حیدرن رض پس دعا بیدرنگ
کرن دُور تس نش سو رنج و عذاب
بوقتِ دگر دراد علی پہلوان
ژرن تھف رٹن تس دوال کمر

ننی گرزہ لاین ترہ شمشیرہ سیت
سر پس حیدرن لدوک سو پتہ پالیس لشہ
بندن ان لدوک ہے دیوان نالہ ہشہ
دوان آسو دیوان گرزہ
صبح آسو دیوان ...
بوانی لوکن ...
وزہ لچھہ تھی ... طبل بجن
سمن تم سِت رود تہ دیگ بجن
لگی فتح بنزی تمہ اوزہ بور
تو لوک شور و شر تہ کرکی اوزہ بور
زدو من پچھ پاک بہ جنگ آو
چھ دریا بزار از موج دت جوش آو
ژہ لچھہ نہ ژہ ساس کری ہمراہ لشن
تہ تس شکل انسان نہ عقل و زانس
ژہ بٔ زرہ نارجہ تاج دت
خنجر تیر و شمشیر و گرزہ کرن
ہمش سپن اکھ چھ سوارن فتل
نتہ زانہ پانہ سو رب الجلیل
گران پلہ میدان پٹھ ستو ورہ لم
علی صاحبن رض تخت گنڈ دیم

کنن زارہ پارہ کرنی کیاہ چھو سوو
صبح نم درگیر تہ زار روود
وسکہ ہن خدایس مدد یارہ من
پوتل ناپیناہ آس یکی لورہ من
نم کرہو ہیت نم کھنہ بہ حالس اندر
حم گوشہ چھوم قیدِ حالس اندر

سپٕن شیر خو دلدلس پٹھ سوار
پرژھس کافرن ونتہ کیاہ ناو چانیہ
تہٕ لوزت کفارن کرن سازِ جنگ
علی صاحبنؓ ٹکرہ نیزس کرِس
بشمشیر و گرزہ بہ تیر و کمان
پتھ واژ انوارِ برمرتضےؓ
دتن برہوا فیلہ لشہ تولن
وسائی ژٕن مرتضاؤن بجنگ
تولِت نیوک ڈاڈگ اندر قیدخانہ
کرن کیاہ بدی یُد بزندان ژاو
سپٕن رات اَنہ گٹہ وہرن پو
زقوم آو دارہ ارمان کھوان
پوتیلن لشِ ترادہ تے نم ڈولن
مہٕ یت مشکلس منز آسان کروم
پوتل آسو بد تس کرُن زارہ پار

دوان آو لاران سوئی کفار
دلُس حیدرؓ ن چھوی علی ناو میا لو
دتن نیزہ علیس برت وقت جنگ
کھرہ گیستہ نم گاوہ زن کنڈ ہرس
بہاہن وہنی آس نم جنگ کران
دتن لس بہاہن وہن سندی نزا
کفارن تہٕ ژوہ لشہ اَہ چھلین
تہٕ زنجیر بستہ کرن بیدرنگ
کفار آس کیتاہ ارمان کھوان
ملاقات باین لشہ بایو آو
سپٕن شور و شر مختصر آوہ یور
پوتیلن نینن پرن آسو ہیوان
وُدانی سٹھاہ ساہ رویس بلن
مہٕ یت دادہ سی فد درمان کروم
پرن تس سٹھاہ پیو کرن نالہ زار

۱۸

علی پہلوان تس نظر
دوان آو لاف
نفارن علی نیزہ دتن

دوبارہ کفار

[illegible]

سو گرزہ ملایکو دتی رٹو لگان
بجوش آو لڑان تیغ کنبہ نشہ
سلیح یلہ نہ کنہہ رُودلس کافرس
گُمانہ مہ آسوم زہ پوشک مہ کرہ
بوُین مرحبا نی ہزار آفرین
پہلوانیاہ آس کرِداک دباہ
گوڈن تام کافر لوڈن برزین
کرِک پہلوانی بازوے زور
سپُن شام خوردن کفارس تہ واژ
دُو خرِدار غلہ آس زن مست خران
کفارن ھتن لھٹن کرِن تت لوال
کھمو دلہ یکجا پگاہ جنگ کرہ
بہ تنگ آو حضرت علیؓ سخت پاٹ
دُعا منگو درآن دم دُوان حیدرسؓ
بہ تنگ آس از جنگ این دیوزاد

سپن ردہ کفار آسوندن برکان
خداین بدل تس کرن خواہشہ
بتحسین آگو دتن حیدرسؓ
دراصلا بلا شک زہ چھوک شیر نر
زہ ناو صاحبن کرِمہ شیر غرین
وچھو کس کرِن عاقبت مرحبا
سو آدم نہ کیاہ تم آفاتِ چین
وسِت پیو نہ کا ژماتی اورہ یور
ونئے کیاہ سہ خوردن تمس آس کاژ
زہ ترک تیلہ نون گیوہ دو دھسان
علیسؓ کرِن معذرت تہ سوال
بہ فولاد واژ تیر وانہ سنگ کرو
تہوا ورہ یورہ کرِک زور کات
ربا چھوک زہ یاور مہ خیرن ژران
کردم مشکل آسان مہ کرِک ژہ یاد

[illegible]

یکبارگی گو فرن لرزہ زاو
تمن کو کھتی زن مفاجات آو

سو تیر زیان در کار زار
کرک کت زلس لبکنہ موکل

سپن مرتضیٰ دلدلس پٹھ سوار
نقارہ نشہ سورو سردار دراو

سپن رات آدا پگاہ دوہہ تہ آو
یکرکیاہ کری یلہ تگی تراکھن

زمتس کیہ چھم اندیشہ وسوس نہ لار
چھ دُن ہمس آسہ پروردگار

دپوس دلدلن یا علی فریت
یمی چایہ پت فرہ لس مصلحت

کفار دی کھنتوی چھو چاہ
پکو بدگی تھوات اندر خواہ مخواہ

رفیقو شفیقو مدارا کرِوس
دراصلا تمن گوک حاصل تھکس
کرُن حکم توہ چیرہ ماریو ہمین
وَدن پوترہ دادی سوکیاہ دوہتہ رات
دنوی مختصر حال شاہ کفار
وزیرن دپُن وتہ تت چارہ کیاہ
وزیرن دپوس ای شہ نیکرای
حمایت شاہ اقبال وبخت آسنے
چھو تدبیرن یلہ لازم وَنُن
تمی وتہ حضرت علی چھو پوان
سوچاہ راتسی منز گھنوی گرتھے
زتومن کروک حکم توہ چاہ کھنو
درآخر پہلوانوی کھنہ کھہ چاہ
خدائیس نہ مارے ہمنس کیاہ چھواو
خلیلس پھن نار گلزار سپُن

بہیہ برہمنو پو نہ جزواپرُس
دنُن گوک تمن نار سی گیو پھکن
سپن وسیناگورتہ برہمن ہین
کران نہ سوکت کینسہ سیتن نہ بات
اکس ہفتس آسو درنالہ زار
بوکر پھوس گمت یوت آوارہ زاہ
مبر غم نہ وسوس مہ لگنے زہ گرای
زہ اندیشہ نہ وسوسہ کاسنے
چھاک گرتھ سُن وتہ پٹ کھنن
تمی وتہ کھنن چاہ گرتھن پہلوان
یگہ یوہ دُنوے تت علی منز گرتھے
تمی زنگہ نیتھ باٹ وزیری دنیو
کھوک تت اندر زاگہ لشکر سٹھاہ
نوحس موکلاون زطوفان ناد
کرِوس فضل ذاتن چھو کیاہ تت دپُن

٢٠

دپوس چھ ہا مرزینن فرزند نت
تمی خوتہ مرجان پہر سرو زہ نت
دیان ودلدلن وہ ہو نوحی بی ونت
ریو بامرو ونتہ پھو گریبن سنین
سپن عمرو چاہ پیسہ سیرس اند

کلس چھ پھو کلمہ شریف پتھ آفتاب
حوالہ پھو صاحب بیان گو شن اندی
ستنادہ چھو تیمی لشکر سٹھا اندر
ودان ای لاران بلو کنہ سیاہ روی ہم
بوک چاہ پیتھو نمی کشتن رامس ران
زوعن ہمن آو لاران شادی لین سران
بندو نیتھ سوی از وزیر پھیچ کروہ

ذقوم من وبان اتھس حضرتِ تنس
لمان نیس گران ہاجیسہ جرأت اتھس بیجی ہچی
ڈینہ تنس اتھس و گرغ قعد تیس ہ رسوم بیستنا
ورہ ورہ دلوان تیس نغیہ نیس ہو جوی ورہ رن نیس
وینہ حضرت نیس زور یسہ و بدہ ہسن خفار تن ابریش مغر
نہین نہہن ورن بہ بہو ابریش بالابی
وتن ورتن بیون

ذقوم من کرن کریک اے مصطفیٰؐ
کرو جنگ اس پانہ وانِ پادشاہ
وچھو کس اکس بخت و اقبال ہو
نبی دراد پانہ بفیروزہ بخت
جلودار اقبال آسوس پکان
صحابہ آئے سمشیر کڈ کڈ نئے
ڈھنگ سیر تہ کنہ تت تل تلی
ذلوک تورہ آکو علی صاحبؓ
گرہ ہینہ برن کپہ تہ اندیشہ غم
صحابوؓ الوک زور کرا اوک ھلہ
مبارک مبارک کران سارے آئے
وچھن بادشاہِ جہان تم بجنگ
کروک جنگ ٹیرھ اودہ یورہ لڑاہی
نبیںؐ انوی تیوت بابخت تنگ
دیان چھوس نبیؐ کافرا گرہ نہ ہت

ژہ نہ بو کرو پانہ وانی اتھا
برابر ہمو کینہ خواہ کینہ خواہ
نحوست سٹھا نہ بد افعال چھو
معہ تیر و ترکش با سباب و رخت
پتہ برونھڑ نس بخت و طالع نگاں
تو جک تھڈ چھس کترہ سیر کنے
ذلوک آلواہ اے علیؓ اے علیؓ
سلامت بِتی تھاو لس لو ربن
خدا لیس سین خوش مہ کرنم رحم
علی ضیبب کھارک معہ ذلہ
پران حمد لس آس شکر خدای
بدشمن کران حملہ ہا بیدرنگ
فتح نہ ظفر سوز نبیس خداے
دلوان چرنگ و یوسیہ حو پن نہنگ
کرو زورِ بازو وچھوکس قوت

بزن سوی دن اندر نظر
تبن سر کینہ سرکران
دیان اونہ گویان سرکران
وسانی وسان جوس
مسلمان ہو ... سکفوم
نیان پانہی ومر گناہ رتوم
بیڑوم کلمہ وان جایو وان رتوم

۲۱

نبیؐ کو من بخشش و تو لنس امان
کفار اس کینہ لمان تہ کھمان
وسانی زبن و مصطفیٰؐ ان بزسن
نہ بخیر کنہ کی مس بادوسن
الوک دوست سلنہ سیو بارکشہ
وکھو من عذر ورہ نہ مستی کشہ
نجھو بہت نکافی ذوک کلمہ ...

بمعہ نسل و اولاد کلمہ پڑھن
ذقوم من مسلمان لشکر کرن
ملائیہ و خاتمہ کتاب میگوید
ورواز تشدن آنحضرت بجنگ
لشکر و اولاد در حضور حضرتؐ
مسلمان شدن ذقوم بمعہ
پڑھن کلمہ باجان و دل با ہوش

پتھ دون عالمن منز تمے پادشاہ
کروک زو تمو دیتہ بابت فدا
خدایان تھوک دردو عالم مکان
رتشِلن ہندِ مرتبہ در قران
تمو بیے کینہ زِ دیتہ بابت جنت
ہتشلن لدوک ختم قران پرن
پیمن روزِ محشر ہیوید امتح
صحابہ پیتس اندر دوات یم

خدایا بحق شہیدانِ دین
تھوم پاک از شرک واز کفر و کین
گناہ چھم بہ کس مت تھاوتے قیامس
شہیدن زہ کن مت ویلہ تو آمس
کریم و عفو یارب بہ چھس نابکار
بمعہ والدین ہت بیم مہ یار

پس انگہ رتس رُدِ نتِ مصطفےٰ
کرِدک دینِ اسلام روشن تتے
کروک دُون رتن جنگ باکافران
زن و مرد آنک دِر اسلام و دین
زتو مسن دیان آس کوراحسین
سِٹھا ناز نیناہ بے کین و خشم
زخندہ شکر قند ماران آس
فولہ وُنِ گلاب بلبلو نشہ پاک
خابل سِٹھا آسو مقبول خاص
چو دردین و اسلام تم کرِ فتاح
چھو لایق کرِدک پادشاہ چوق
نمِس سیت تھو حضرتن اک صحاب
بنظم و لنسق کرِدکھ نتِ بند و لبست
عجائب عجائب سِٹھا تحفہ جات
لدک گنج برہ کاروان کاروان

تمو کرِ کفارلن صفا بذر صفا
لزک مسجد و خانقاہ پرتِ وتے
درِ اسلام آنک تمے کافران
سپن پاک از کفر واز شرک و کین
بناز و کرشمہ عجب نازنین
گل اندام خوشروی بادام چشم
گرتھان زندہ تمِ یمِ تہ ڈیشان آس
لعبشوہ کران بلبلن سینہ چاک
بدنیا و عقبیٰ سو گو مت خلاص
نمس کورہ سپانن کرِک تس نکاح
عطا لس کروک تختگاہِ خواق
برائے خراج اندر آن خاک و آب
تلوک رخت و اسباب و سامانہ لسبت
گورِن تہ خرن لدکھ پک دُو تہ رات
مدینس کنوی گے رُدان دررواں

تمی ونوعن ہیس نظامِ سکاح
پنناوات پاکس بیع بیس صحیح و سنج

تمام شد

اعلان

پرانی اصلی موسیقی مکمل بزبان فارسی و کشمیری

اس کتاب میں چھ سو سال کے گانے جو کشمیر میں عہد بڈشاہی سے اس وقت تک گویے اور قوال علم موسیقی کی رو سے گاتے چلے آئے ہیں۔ وہ تمام اس میں درج ہیں۔ جن کی تقسیم ماہران علم موسیقی نے بلحاظ وقت و تاثیر مندرجہ ذیل چون راگ اور راگنیوں میں کردی ہے۔ ہر ایک راگ و سرود اور اس کے گانے کا ہر گانے کا بول۔ انترو۔ بیت وغیرہ کی سم اور تال بھی علیحدہ علیحدہ مقرر کردی گئی ہے۔ چنانچہ دوتالہ۔ سہ تالہ۔ نیم ثقیل۔ نیم دور۔ ہجز۔ دودوبہ۔ یکہ۔ چپانداز۔ روانی۔ مخمس۔ غرضیکہ تمام ایرانی۔ ہندوستانی افغانی شعرا کا عموماً اور کشمیر کے قدیم شعرا کے کلام کا خصوصاً نچوڑ اس کتاب میں جمع کیا گیا ہے۔ اگرچہ علم موسیقی کی یہ نادر تصنیف غیر مطبوعہ ہونے کے باعث نہ صرف نایاب تھی۔ بلکہ اس کا نقل کرنا بھی دشوار تھا۔ لیکن ہم نے بڑی محنت اور زر کثیر صرف کرکے اس نادر و کمیاب تصنیف کے ہر ایک راگ کے سم تال وزن تاثیر اور وقت کی تفصیل کو ہر حصہ میں الگ الگ طبع کردیا ہے ۔

قیمت فی حصہ صرف ۱ر ۲۷ حصہ یکجا مجلد ۶ر فہرست مقام حسب ذیل ہے۔ رعایتی قیمت ۱۸ للعہ

چارگاہ	رامکلی	بہاس	بہیروی	دیو گندہار	بلاول	عراق	نوروز صبا	توڑی
جھنجوٹی	حسینی	سندھوری	اساوری	جزونتی	لاچاری	نوا	سازنگ	تلنگ
عشیران	نوروز عجم	شہناز	نوروز عرب	پہلوی	بہار	لالت	دہناسری	غزال
جنگلا	اداسی	سیری	پوربی	گوری	سہ گاہ	گوہی	گیری	نٹ کلیان
کلیان	پنجگاہ	راست فارسی	راست کشمیری	ملار	تبریزی	دیوگری	ادانہ	بہاگرہ
بہاگ	کانڑا	دوگاہ	کھماچ	بیات	رہاوی	سورٹ	سوہانی	پرچ

کل ۵۴ مقامات

فہرست کتب غزلیات تازہ بزبان کشمیری

بیاض [illegible] ۱ر	بیاض احمد [illegible] ۱ر	بیاض [illegible] ۱ر	[illegible] ۱ر	بیاض رحمان [illegible] ۱ر	بیاض [illegible] ۱ر	بیاض [illegible] ۱ر	بیاض شمس فقیر ۱ر	بیاض شمس فقیر ۱ر
کلام محمود ۱	ترانہ دود [illegible] ۱	ترانہ اسیر ۱	ترانہ صمد میر ۱	ترانہ صمد میر ۱	بیاض رسول میر ۱	بیاض رسول میر ۱	غزلیات محمود ۱	ساز و [illegible] ۱
[illegible] ۱ر	[illegible] خطائی ۱ر	نغمہ [illegible] ۱ر	[illegible] ۱ر	خیال و [illegible] ۱ر	[illegible] ۱ر	[illegible] ۱ر	[illegible] ۱ر	[illegible] ۱ر
بیاض شاہ غفور ۱	سرو آزاد ۱	سرو آزاد ۱	موسیقی ۲ حصہ ۱	سرو آزاد ۱	کلام آزاد ۱	[illegible] ۱	[illegible] ۱	لول باغ ۱
[illegible] ۱ر	[illegible] ۱ر	[illegible] ۱ر	[illegible] ۱ر	[illegible] ۱ر	[illegible] ۱ر	[illegible] ۱ر	[illegible] ۱ر	[illegible] ۱ر
ترانہ [illegible] ۱	فنی کلام ۱	کلام [illegible] ۱	غزلیات کشمیری ۲ حصہ ۱	کلام [illegible] ۱	کلام شیخ العالم ۱	ترانہ منصور ۱	[illegible] ۱	بارہ [illegible] ۱
لیلیٰ مجنوں ۱ر	[illegible] ۱ر	عشق [illegible] ۱ر	جام [illegible] ۱ر	[illegible] ۱ر	شعر [illegible] ۱ر	[illegible] ۱ر	[illegible] الفت ۱ر	[illegible] ۱ر

غلام محمد نور محمد تاجران کتب مہاراج گنج بازار سرینگر کشمیر